

NAGYKŐRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Kossuth Lajos-ter 35. Székely-nyomda, telefon: 94.</p> <p>Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér. A felelős szerkesztő és lapfoglaló: D. Tóth Ferenc fávallatóban a szerkesztésért felelős: Székely Albert.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 10 K, 3/4 évre 5 K, 1/2 évre 3-50 K. VIDÉKEN: Egész évre 12 K, 3/4 évre 6 K, 1/2 évre 3 K. Egyes szám ára vasárnap 10, hétköznap 4 fill. Nyitári soroknál 50 fillér.</p>
--	--	---

Csak bizalom!

A mult hetek alatt, míg az ébredő nagy természet verőfényes sugarait hintette reánk, valami kiküthatalatlan forrásból felszálló, borongós hangulat, fáradt csüggedés ülte meg a lelkeket.

Nem tartott azonban sokáig. A társadalom bizalma újra visszatért.

A kedélyek e hullámzása a mi magyar természetünkben leli magyarázatát.

Mi könnyen hevülő, könnyen lángra lobbanó nép vagyunk. Azt szeretnők, ha minden nap újabb és újabb győzelmeket szűlne, nagyokat, világra szólókat. Ha napokig nincs vezetesebb jelentése a főhadvezetésnek, akkor pedig kételkedés vesz erőt rajtunk s a hallgatást arra magyarázzuk, hogy biztosan valami baj történt.

A két szélsőség között hajlodonk hol ide, hol meg amoda. S az ilyen idők alkalmasok arra, hogy még a legképtelenebb híreknek is hitelt adjunk.

Az a mi nagy bajunk, hogy nagyon kevéssé ismerjük a földrajzot. Nemcsak a messzebb eső országok földrajzát nem ismerjük, hanem bizony, eléggé elszomorító, hogy még hazánk területi viszonyait sem ismerjük.

A legtöbb ember olvassa az újságot, de alig jut eszébe száz közül egynek, hogy a térképen figyelemmel kíséresse az események hullámzását.

Igy azután nem csoda, hogy amikor a főhadvezetés világosan megindokolta, hogy stratégiai szempontból a Kárpátok néhánny pontján egy kissé hátrább vontuk védővonalunkat, már akadtak olyanok is, akik Miskolcon oroszokat láttak.

Mintha bizony az csak úgy menne, hogy az ellenség gyorsvonatra ül s egy éjszaka beszaladja az ördögönz masinával a félországot.

Még mindig nem vagyunk tisztában a modern háború technikájával, még mindig nem tudjuk, hogy mi az a pozíció harc, mi az a megerősített lövész árkokból vívott küzdelem.

Pedig hát megtanulhattuk volna. Ime nincs a szövetséges franciáknak és angolnak annyi ereje, hogy a nyugati harcúterén vissza szorítsa a németek vasgyűrűjét.

Ne féltsük mi sem a Kárpátokat. Az a szép illúzió elszállhat, hogy az ellenség előtt áthághatatlan, annyi azonban bizonyos, hogy az ellenség, mely a kárpátok taraját átlépte, az a mi erünk hatalmas tüze alatt elpusztul.

Az ország termő földjére az ellenséges csapat nem teheti lábát, mert azt egy áthörgetetlen gáz választja el az ellenségtől.

Ha pedig ellentállunk dicső német szövetségünkkel s az arányokat már már sikerült kiegyenlítenünk, nem szabad bizalmunkat egy pillanatra sem elveszítenünk a végső győzelemben.

Az a miénk lesz! Annak a miénknek kell lennie!

De reánk idehaza nagy köteleesség vár!

Míg a magyarság fegyveres ereje ott áll az ellenséggel szemben, addig nekünk idehaza pihenünk nem szabad. Dolgoznunk kell nekünk erőnk végmegelészésével, hogy a magyar földminél több kalászt teremjen. Áldott magyar földünkön hullamzó kalász a mi éles gyégyerünk, míg ez a kalász nekünk érik meg, addig a pakoló tüze sem képes megintani bennünket.

Ezt tudja az orosz is, azért szeretne lejönni a hegyekről, hogy ezt a gazdag eléstárt elpusztítsa.

Legyünk nyugodtak, ide nem teheti lábát!

Minél jobban kitarunk a munkában, annál nagyobb lehet bizalmunk a győzelemben! . . .

A magyar paraszt. (27)

A nagykőrösi piac.

Sokszor kikerdeztek már a nagykőrösi piac felől. Az érdeklő az embereket mindenfelé az országban, hogy milyen is lehet az a piac, amelyiknek akkora a híre? Rendesen elmondom, amit tudok róla.

Most, hogy még tökéletesebb legyen a dolog a tetteitányi járási bérli szavaival írom le szinte szóró-szóra a nagykőrösi piacot:

„Schlesinger nevezeti zsidóval katonáskodtam együtt. A zsenisizáknál szolgáltunk Budán és egyszerre is szabadtulnunk a Samuval. Én haza jöttem Nagykőrösre, ő pedig ment a világnak, az isten tudja, hogy merre.

Egyszer egy jó 15 esztendő múlva levelet kapok Samutól, hogy megátogat; kérdi életem és vállalom-e a látogatást?

Irok neki, hogy igen, csak aztán írja meg ő, is hogy melyik vonattal jón?

Felelt aztán. Vártam is a megjelölt nap este, a tízórással jött Pest felől. Kocsival vittem be Samut, mellettem ült, magam hajtottam. Jó haladást robotunk a

vasúti utcán és dicsérete is Samu a lovamat. Igen jó két lovam volt, aztán beszélgettünk is egyről-másról, megjegyezte, hogy láttszik a lovakon, kocsin, hogy emelkedő módban vagyok, különben arra is emlékeztet, hogy a katonaságnál is vélt pénzem mindig, szóval rendben lévő embernek tartott.

Oththon vacsorával kínálunk meg, de azt mondja, falatozot már az uton.

Mink ketten az utcaiszobában háltunk, a feleségem és a gyerekek az udvariban, túl a konyhán. A bejárás a konyhán át történik.

Úgy két óra tájban hallom ám, hogy Samu fölértett. Kérdi is nem sokára:

— Nem alszol Gyuri, főt vagy már?

— Főnt Samu!

— Miért?

— Mert ilyenkor szoktam kelni nyáron. Hát te mért nem alszol?

— Főlébredtem a kocsi zörgésére.

Miféle kocsi járnak ilyenkor az utcán?

— Paraszt kocsi. A gyümölcsöt hozták.

— Tán viszik Ceglédre vagy Pestre?

— Nem a! Hozták. Ide a kőrösi

piacra még Ceglédre is.

— A konyhában is zörgött most valami, nem jár ott valaki te Gyuri?

— De biz'a. A feleségem mönt ki, körtét visz a piacra.

— A te feleséged? ! Most egy hajnalok hajnala előtt? ! Te Gyuri, megnézhetném én azt a piacot?

— Már hogyan nézhetném? !

Egy-kettőre fölcihelődtünk és mentünk neki a vak sötétségnek, ki a piacra! Nem volt akkor még se aszfalt, se villany, petroleum lámpa pislogott csak a sarkokon. Hanem aztán mikor a piactérre értünk, a Szikszay sarok háztól kezdve a Bördács sarokig nyüzsgött a nép és himbálódzott a sok kezi lámpás, mintha csak Szentjános-bogarak repődszének. A szódák járták végig a sorkat, zömögtek lámpással a portékát és szűtték a gyümölcsöt és hordatták a pakoló helyre. Végig sétáltak a piacot, nem igen beszélgettünk mink az egész idő alatt. Visszamentünk mihozánk és Samu bizony lefejtődött jra az ágyba, én is ledőltem a padra (mert bizony nem voltam szokva a 11 órai lefekvéshez), úgy 4 óra tájban fölébredt a Samu jra.

(Folyt. köv.)

Főhadiszállásunk hivatalos jelentése.

Budapest, április 11.

Hivatalos jelentés:

A Beszékidekben semmi sem történt. Az Erdős-Kárpátokban a harcok az egyes terepszakaszokon még tartanak. Az Uzsoki-szorostól keletre április kilencedikén kivított sikerek kihasználásával további kilenc tisztet és hétszáz-tizenhárom főnyi legénységet elfogtunk és két géppuskát zsákmányoltunk. A délkelet-galiciai arcvonalon csak ágyúharc és kisebb éjjeli vállalkozások voltak. Nyugatgaliaciában és Oroszlengyelországban nyugalom van.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Jelentés a német főhadiszállásról.

Berlin, április 11.

A nagy főhadiszállásról jelentik:

Nyugati hadszíntér:

Az Yser-csatorna mentén Poesele mellett Driegrachtentől délre a belgák által megszállott három majorba behatoltunk és egy tisztet és negyven főnyi legénységet elfogtunk. Albert mellett az Anore patak elleni kisebb előretörés alkalmával tizen franciát foglyul ejtettünk. Az Argonnei erdőség nyugati részén a franciák egy támadása megghiúsult. A Maas és Mosel melletti harcok csak este felé váltak hevesebbekké. A Combres magaslatlól északra eső erdős terepen a franciák nagy erőket összpontosítottak, amelyekkel új-ból megkísérelték magaslati állásunk elfoglalását. Támadásuk, amelyet csak ma reggel hajtottak végre, teljesen kudarcot vallott. A magaslati állás egészében birtokunkban van.

Állyított délkeletre az új folyamán erős szuronyharcok voltak, amelyek javukra dőltek el. A franciák Flireytlől északra ellenünk intézett erős, de sikertelen támadásuk közben igen súlyos veszteségeket szenvedtek.

A Boi de Preteben tegnap folyt harcokban négy géppuskát zsákmányoltunk az ellenségől. Az ezután következő igen elkecsereedett éjjeli harcokban mi győztünk. A Maas és Mosel közötti harcokban a franciák igen súlyos veszteségeit megközelítőleg sem lehet megbecsülni. Egyedül Selouse és Lamorville erdők között állottak, Regnievillelől északra egy kis helyen több, mint ötszáz francia holttestet találtunk meg csapataink; tizenegy francia tisztet és nyolcszáz főnyi legénységet elfogtunk és hét géppuskát zsákmányoltunk. Egy német között léghajó, amelynek köteleit előltek és amely így elszabadult, nem a franciák vonalába jutott, amint ők állítják, hanem Mörchingennél sártellenül földet ért és biztonságban van.

A Vogezeokban a hóvihár kizárta a nagyobb szabású harci tevékenységet.

Keleti hadszíntér:

Mariampolnál és Kalvarjánál, valamint Klimkinél a Szkiva mentén az oroszoknak ellenünk intézett támadásait visszavertük. Bromierznél Pionsk-tól nyugatra egy helyszégből kivettük az oroszokat és eközben nyolcvan orosz foglyul ejtettünk és három géppuskát zsákmányoltunk.

Lengyelországban a Visztulától délre orosz gyalogság és tüzérség egész éjjelen élénken lövöldözött.

Legfőbb hadvezetőség.

Hadegészségügyi kiállítás.

Egy gondolat tartja megszálla minden hazafi lelkét: győzelemesen megvívni azt a szörnyő háborút, melyet reánk erőszakoltak. S amíg fiainknak és testvéreinknek az a boldogabb sors jutott osztrályszerű, hogy a legdrágábbat, életüket áldozhatják a hazáért, nekünk itthonmaradottaknak minden embertől telhető el kell követnünk, hogy az ő gőgdisz muokjait teljesítést megkönyvebítsük. A sebesültek és betegek gondozása és meggyógyítása, a rokkantak munkaképességének helyreállítása az itthonmaradottak nemes feladata.

Az oroszághozban április 11-én megnyitott hadegészségügyi kiállítás szemléltetően fogja bemutatni azt a sokszzerű és melyreható gondoskodást, melyben a hadvezetőség és a társadalom a sebesült és beteg katonáinkat részesíti. Mindennek szemlé-

lése, meglátása megnyugtató, bizalomgerjesztő hatással lesz sokat szenvedett nemzetünkre s alkalmas arra, hogy azt az imponáló áldozatkészséget, melyet ennek a nemzetnek minden rétege a veszély súlyos megpróbáltatásai között eddig is tanúsított, nemcsak megtartsa, hanem még tovább fokozza.

Azonfelül még roppant tanulságos is lesz ez a kiállítás. Soha oly megpróbáltatások nem neheztedek a közegészségügy munkásaira, mint ennek az iró nagy világ-háborúban idejében, amely az egészség

ártalmait gomba módon szaporítja s főleg a fertőző kórok csíráit szórja szét mindenfelé. Nemcsak megnyugvást kelteni, nemcsak tanulságot nyújtani van hivata ez a kiállítás, hanem egyszerűságra és szövetségi hitiség lélekelémlet megnyilatkozása is lesz az. Nagy német szövetségünk egyetlen hívó szavunkra elsöbbséget adott nekünk

saját városai fölött és a berlini német kiállítás ide küldötte a magyar székesfővárosba, mielőtt még a német városokon azt végig vitte volna. Ime, nemcsak a harmadzon vagyonk egyik német szövetségeseinkkel, hanem a harccal kapcsolatos kulturálisban is.

A németek december második felében és januárban Berlinben mutatták be kiállításukat, melynek címe: Ausstellung für Verwundeten und Krankenfürsorge im Kriege. Februárban és március elsőfelében Szászország fővárosának közönsége gyönyörködött a nagyszabású kiállítás épületességében. És Drezdából átnak indították egyenesen a magyar fővárosba, türelemre intve a többi német várost: München, Hallet, Magdeburgot, amelyek alig várják, hogy falaikat megnyissák a nagy nemzeti kiállításnak. De a berlini vezetőség a szövetségnek nyújtotta az elsőbbséget, Budapestnek engedte át a kiállítást, amely német korlátját csak akkor fogja folytatni, ha már a magyar vendégszeretet véget ér.

A német kiállítás mellett magyar had-és népegészségügyi kiállítás is mutatunk be. Hadseregünk, honvédségünk, tengerészetünk, a Magyar Vöröskereszt Egyesülete, a Mentő Egyesület, egyetemi intézetünk, közkeletű zsinagógák és tanulságos anyagot állítanak ki. Beszámol Budapest székesfőváros is fizikai-higiénikus intézményeiről s látni fogjuk Társadalmi Múzeumunk kevéssé ismert, pedig elsőrendű anyagának ide vonatkozó részét. Nagyra kívánjuk látni a kiállításunknak a rokkantak ügyére való vonatkozásait, valamint azok részében is, amelyek a fertőző betegségek feltűnésével és az azok ellen való védekezéssel foglalkoznak. S a kiállítás keretében kiváló tudósok és szociológusok fognak előadásokat tartani.

Nemcsak nagyerőttük és vonzóerejű, hanem hasznos és szükséges is ez a kiállítás. És éppen ma szükséges.

Mert soha nagyobb szükségünk nem volt arra, hogy az egészségi ártalmakkal való megküzdés eszközeit és eredményeit a maguk igaz valóságában megismerjük, mint éppen most, amidőn a hazáért küzdő testvéreink és fiaink életének, egészségének, egészségének lehető megőrzésére minden megtenni mindannyiunk becsületbeli kötelessége s amidőn a hadba nem vonult népesség egészségére is ezer ártalom leselkedik és a fertőző kórok agresszivitásának szomorú ünneppajzait ülji.

Hadegészségügyi kiállítás rendezni tehát nemcsak nem időszertelen napjainkban, hanem soha arra oly szükség nem volt, mint most. Legfeljebb az lehet kérdéses, hogy egy ilyen kiállításnak megnyugtató hatása legyen tanulságos volta nagyobb-e? Hogy abban van-e nagyobb haszna, hogy a sok idegizgalomtól meggyötört keddekre megnyugtató hatást gyakorol, vagy abban, hogy alapul szolgál egészségügyi berendezésünk tökéletesbbitésére, az egybe gyűjtött tapasztalati anyag tanulságainak meg a háborúban való értékesítésére?

Áll-e ma valami közelebb lelkünkhez, mint meglátása, megtanulása annak, hogyan lehet émiest munka és kereseteképekké tenni, családjuknak és a hazának visszaadni azokat, akik rokkantakká lettek a hazáért vívott küzdelemben.

S lehet-e ma hasznosabbat tenni, mint szemléltetőből megtanulni azt, hogyan véde-

Bán Korsós László X. ker. 126. sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy üzlet van), egy konyha, éleškamra, sertésöl és nagy kocsiszínből, egy különálló épület elkerített udvaron, egy szoba, konyha és istállóból, konyhakerettel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Gerő Sándor ur háza IV. ker. 124. szám alatt, mely áll 5 szoba, konyha és megfelelő mellékhelyiségekből, bérbeadó, vagy jutányos feltételek mellett eladó; értekezni lehet Goldberger Dávid ural a piactéri házával. 2-3v.

Suba József urnak I. ker. 266. számú háza örök áron eladó. El nem kelés esetén egy különálló épület haszonbérbe kiadó; értekezni lehet Fábik László megbízottal I. ker. 182. számú házával. 2-3v.

Kiadó lakások.

Fazekas Józsefnek Szolnoki-utca 13. sz. alatti házával 2 utcai szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, — valamint az V. ker., 148. sz. alatti házával 2 szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel május 1-től bére kiadó. Kis családok előnyben részesülnek.

Csinos József IV. ker. Rákóczy utca 329. sz. alatti háza, mely áll 2 szoba, konyha, éleškamra pince és több mellékhelyiségekből május 1-től haszonbérbe kiadó; értekezni lehet Dér Pállal I. ker. 294. sz. alatt. 6-4 IV. ker. 464. sz. alatt két külön álló épület; mely áll 2—2 szoba, konyha, éleškamrából, hozzátartozó nagy gyümölcsös kerttel, egy, esetleg két részben is örökáron eladó; értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal. 15-10

Labancz Ambrus kocsigyártó IV. ker. 174. sz. alatt épülő házával az emeleten 2 utcai szoba, konyha éleškamra és egy utcai üzlethelyiség május 1-ére kiadó. — A Tázerdőben 1110 n.-ől fiatal gyümölcsös-szőlője eladó; értekezni lehet I. ker. 300 szám alatt, a tulajdonossal. — Ugyanott egy jó karban levő bicikli eladó. 1-10

Vegyesek.

Nagyobb mennyiségű ölle vagyott százaz nyária, úgy szintén néhány hl. kis üstön lött nagy részt szilva palínka és idei vágási akácia része van eladó. Ugyanott a legszebb faj alma kapható, özv. Bitzó Bálintné urnónél Patay-utca 77. sz. 15-9

Egy márvány lapu mosdó, valamint több petróleum lámpa eladó. Hol? megmondja a kiadó hivatal.

A **Kalocsa Balázs**-féle óvodában fiatal leány bejáró dajkáknak felvétetik. 2-1

Egy igen jó karban levő uri szoba börgarnitúra, mely áll 2 fotel diványból és egy kerek asztalból eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Május elsejére keresek egy kényelmes nyaralót, szép pormentes helyen, közel a városhoz. Cim a kiadóhivatalban.

Különféle butor, köztük mosdó márványlappal eladó X. ker. Losonczy-utca 55 szám.

A Nemcsik-féle egyletbe egy felügyelő kerestetik, pályázók jelentkehetnek folyó hó 14-ig délután 2—4 óráig az egylet helyiségében. 1

Gyászjelentéseket

üzléses kivitelben 6 koronáért 100-kint készlt

Székely Albert

villanyerőre berendezett könyvnyomdája, a postával szemben.

Uj temetkezési vállalat!

Tisztelettel értes tem Nagykőrös város és vidéke közönséget, hogy **Kertész Gyula** úr házának udvarában, a postával szemben nagyobb szabású **disztemetkezési vállalatot** nyitottam, ahol nagy raktárt tartok a legjobb kivitelű ércpokorsókból, termő és bárszonnnyal való bevonásra alkalmas fakoporsókból, valamint a legdszesebb kivitelű sirkoszorukból, úgy annyira, hogy disztemetkezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényekemet is meg tud felelni. — Elvállalok egyszerű temetőstől kezdve a legdszesebb kivitelig, az alább jegyzett árakban:

klottal behuzott szegelt teríték 40 kor.
ternóval behuzott szegelt teríték 60 kor.
ércpokorsó, diszes melléklettel 180 kor.

Ujjonnan készltt gyászkoocsimat, minden felszámítás nélkül két lóval, négy lóval pedig 5 koronáért küldöm ki.
Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temetkezési vállalatok társas viszonyban vannak egymással, ennél fogva a nátk levő árakkal a versenyt mindenkor könnyen felveszem, továbbá mert temetkezési intézetem csak egyedül a magam tulajdonját képezi, tehát a többiekkel kartelben nem vagyok. Kérem a n. é. közönség szives pártfogását, mert temetkezésem célja a gyászoló közönséggel nagy pénzt megtakarítani, nem pedig az eddigi egységess kartel árákat fizetni. Kiváló tisztelettel,

SCHIFFER MARTON,

röfös kereskedő, temetkezési vállalkozó.

Nagy választék a legszebb sirkoszorukban!

Hirdetéseket jutányos árban vesz fel lapunk kiadóhivatala.

Eredeti Cormick féle 7 kapás **LÓKAPÁK** a legelőnyösebb
Plantage féle 5 kapás **LÓKAPÁK** áron beszerezhetők:
NEU JARAB gabonakereskedő gazdasági gépraktárában.